

Solberget

OFFENTLIG ARENA – SKAPANDE KULTUR

[illegible]

IDÉFÄLT – VISION

Sambandet kultur – hälsa

Kultur som hälsofrämjande kraft

Kultur – att odla sig genom eget skapande

Hälsa – en ständig process; jämvikt, mening och helhet

Visionen är att kunna erbjuda människor en
offentlig plats med förutsättningar för skapande
inom hantverk – slöjd, trädgård – odling, mat – bageri

BEHOV

Ett ytterligare utvecklat kulturellt utbud för allmänheten inriktat
mot eget skapande

Ungdomsaktiviteter i form av skapande fritid

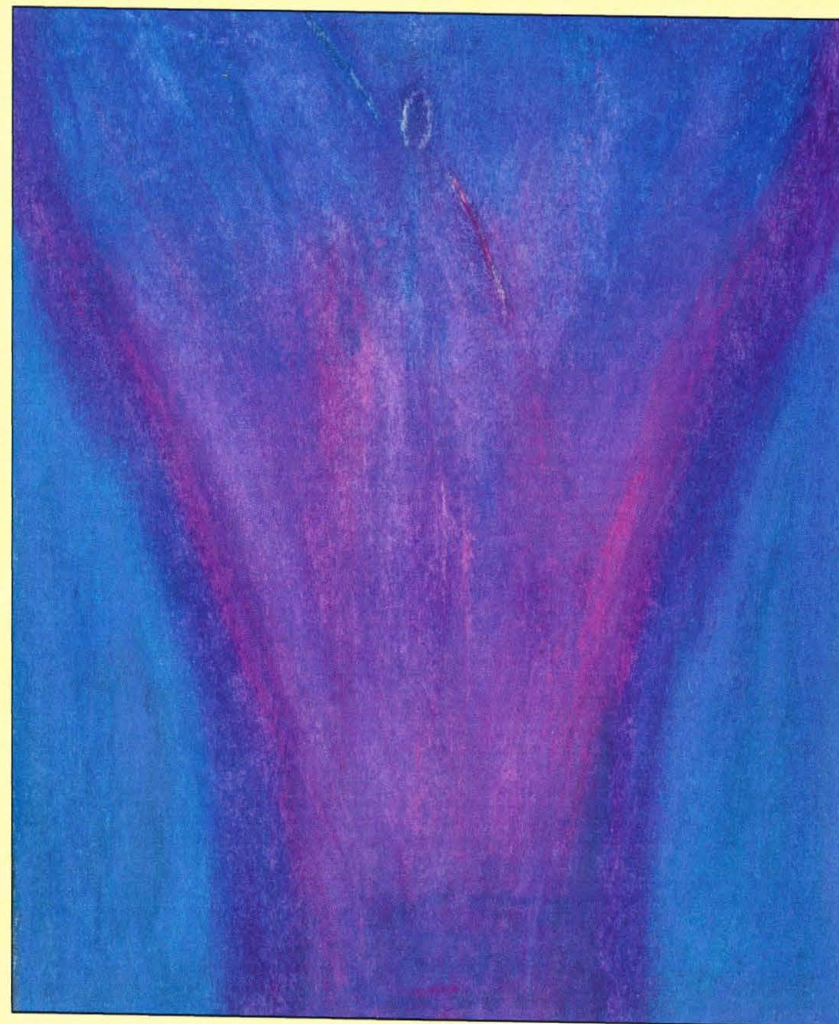
Kreativa aktiviteter för studenter

Rehabiliteringsverksamhet för sjukskrivna med skapande inom
hantverk – slöjd, trädgård – odling, mat – bageri

Verksamhet för personer med funktionshinder, äldre och arbetslösa
inom kulturellt skapande

Inspirationsyta för hantverk – slöjd, trädgård – odling, mat – bageri

Mötesplats inom skapande miljö för friska-sjuka-unga-gamla

TECKEN I TIDEN – OMVÄRLDSANALYS

Ohälsotalen ökar

Långtidssjukskrivningar

Förtidspensioneringar

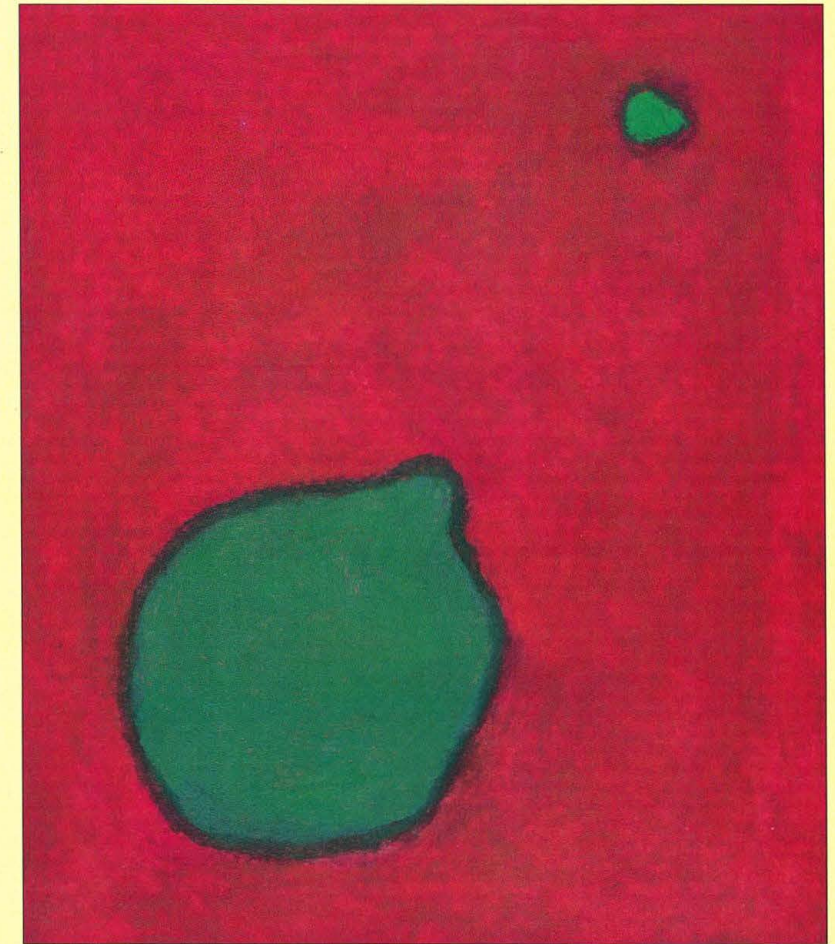
Långtidsarbetslöshet

Samhället får slagsida åt kvantitet med uppdrivet tempo, ökat informationsflöde, avancerad teknik och hög abstraktionsnivå

Kvalitet rör egenskaper av inre värde som i vår tid börjar bli en bristvara – att upptäcka kvalitet är som ett konstnärligt skapande

Balansen mellan hand och huvud har rubbats, människan behöver arbeta både med händerna och huvudet – med viljan och tanken, där hjärtat – känslan är mellanled

Avsaknad av mötesplatser och arenor för eget skapande

INNEHÅLL – DELAR

I olika former ges förutsättningar för eget skapande;
handledare, verktyg, redskap, ytor och material står till besökarens förfogande

Verkstad med specialanpassade ytor för slöjd och hantverk inom trä, metall,
sten, glas, smide, textil, tryck, skinn, bild, form

Trädgård och odling med åker, växthus, drivbänkar, park, vattendammar

Kök

Bageri med stenugn

Kafé som mötesplats

Forum för samhällsfrågor

Gästateljé

Promenadstigar som löper in och ut genom området

Delarna verkstad, trädgård, bageri, kafé, kök, forum för samhällsfrågor,
gästateljé, promenadstigar utgör tillsammans en helhet

UTBUD – ERBJUDANDE

Offentlig arena för utövande av skapande kultur inom hantverk – slöjd,
trädgård – odling, mat – bageri

Rehabiliteringsplatser inom skapande kultur

Verksamhet för personer med funktionshinder och äldre inom skapande kultur

Fortbildning för pedagoger inom skapande kultur

Handledarutbildning inom skapande kultur

Skol- och förskoleverksamhet

Skapande fritid för ungdomar och studenter

Utbildning inom hantverk – slöjd, trädgård – odling, mat – bageri

Kompetensutveckling för personalgrupper inom skapande kultur

Friskvård för personalgrupper inom skapande kultur

MÅLGRUPPER

Flera olika målgrupper integreras

Bred allmänhet

Sjukskrivna

Arbetslösa

Personer med funktionshinder

Äldre

Personalgrupper

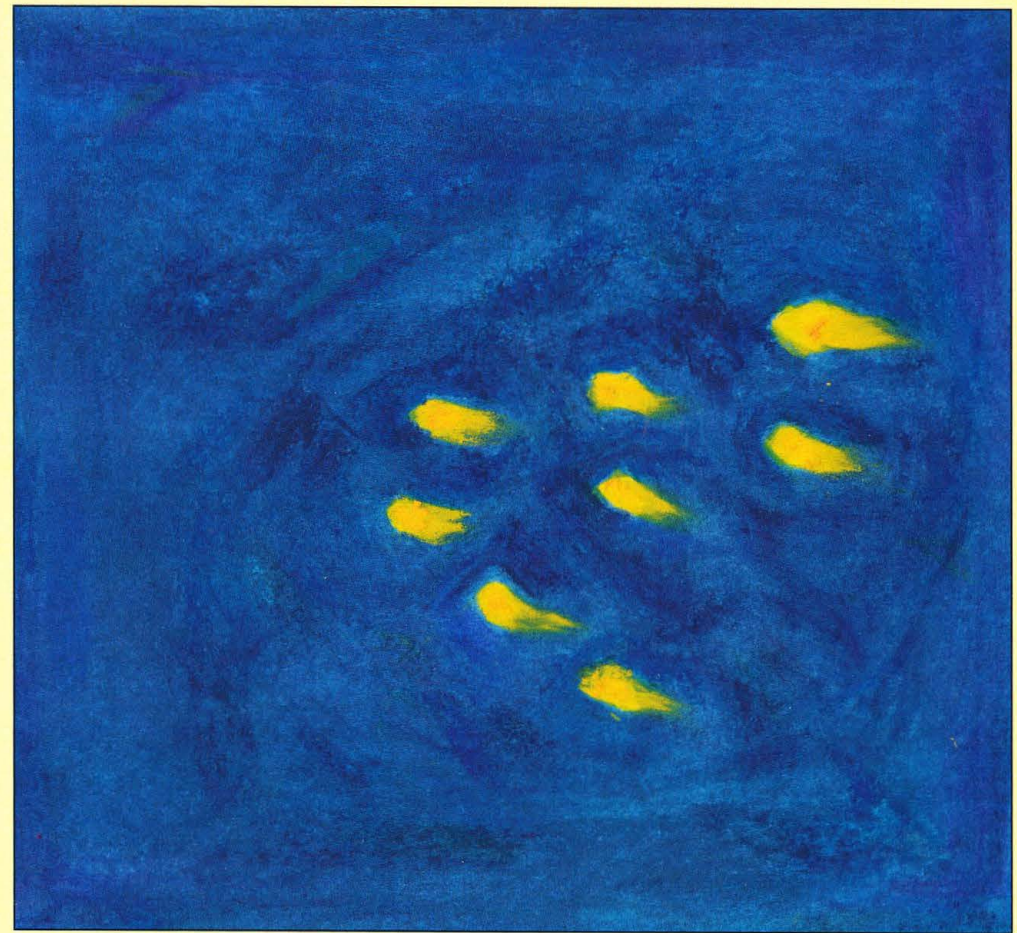
Ungdomar

Studenter

Pedagoger

Förskolebarn

Skolbarn

INSPIRATIONSKÄLLOR – FÖREBILDER

Wij Trädgårdar – Ockelbo

Öppna verkstaden – Stockholm

Trädgårdsrehabiliteringsprojektet – Alnarp

Rosendals trädgård – Stockholm

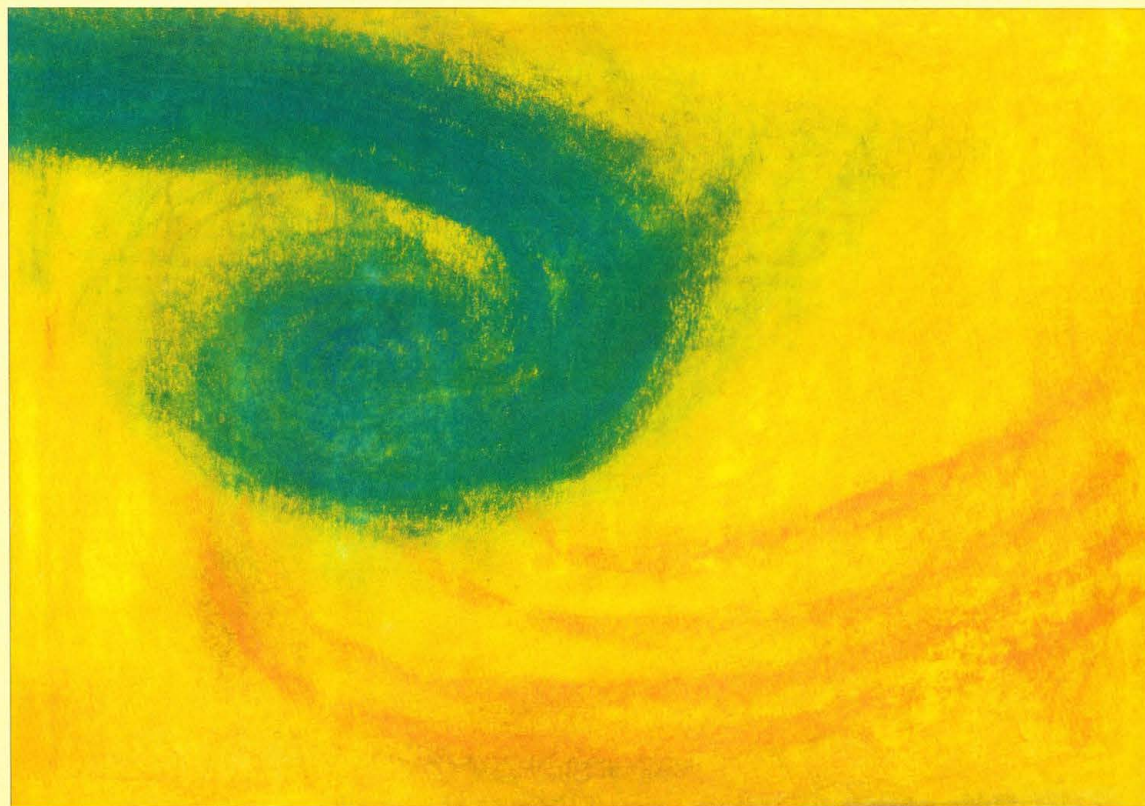
Lava, Kulturhuset – Stockholm

Dieselverkstaden, Nacka kulturcentrum – Nacka

Kulturhuset och Rudolf Steinerseminariet – Ytterjärna

Hantverksskolan Da Capo – Mariestad

Capellagården – Vickelby

SAMARBETE

Breda samhällsfrågor kräver bred samverkan

Följande instanser medverkar i någon form:

Växjö kommun

Landstinget Kronoberg

Försäkringskassan

Länsarbetsnämnden

Växjö universitet

Europeiska Socialfonden

Studiefrämjandet Småland-Gotland

Hemslöjden i Kronobergs län

Veg Tech AB

Fresh AB

STRATEGI

Etablera bred samverkan

Forma arbetsgrupp

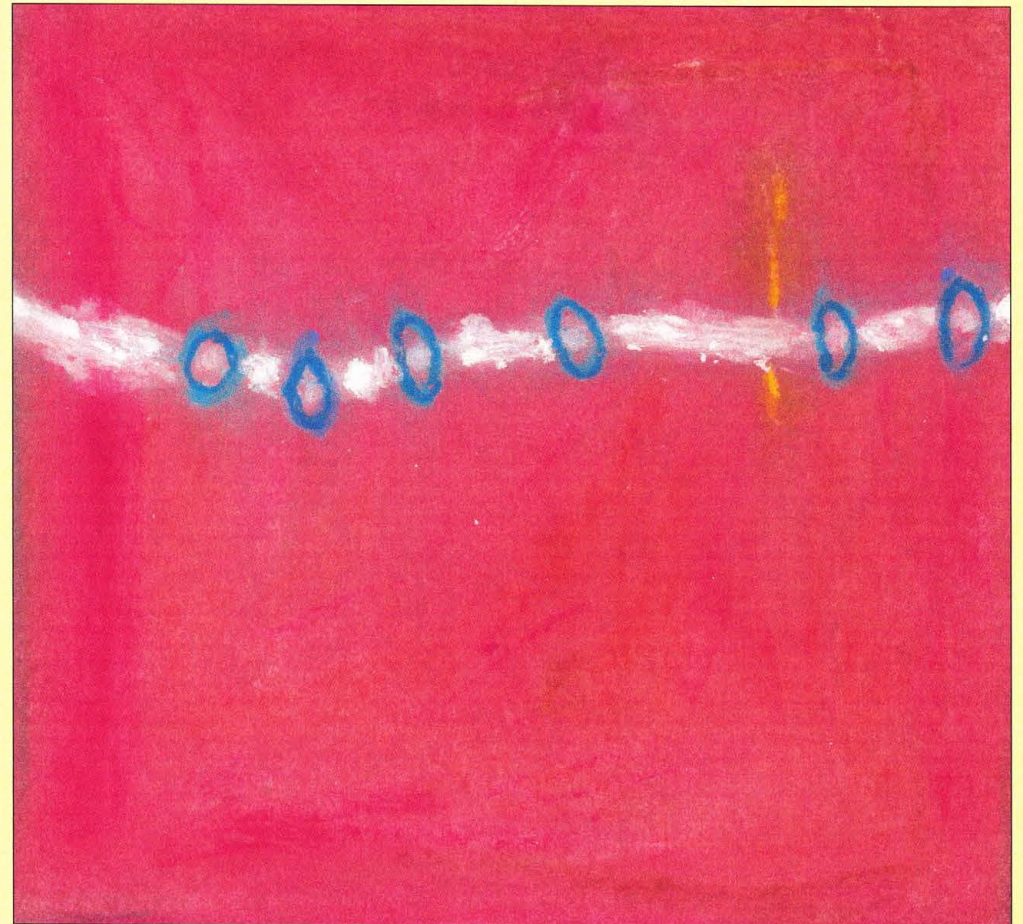
Söka bidrag

Finna sponsorer

Genomföra idéutveckling

Bilda vänförening

Uppstart verksamhet

VAL AV PLATS – KRAV PÅ PLATSEN

Närhet till centrum

"Skyddat" läge

I anslutning till naturområden

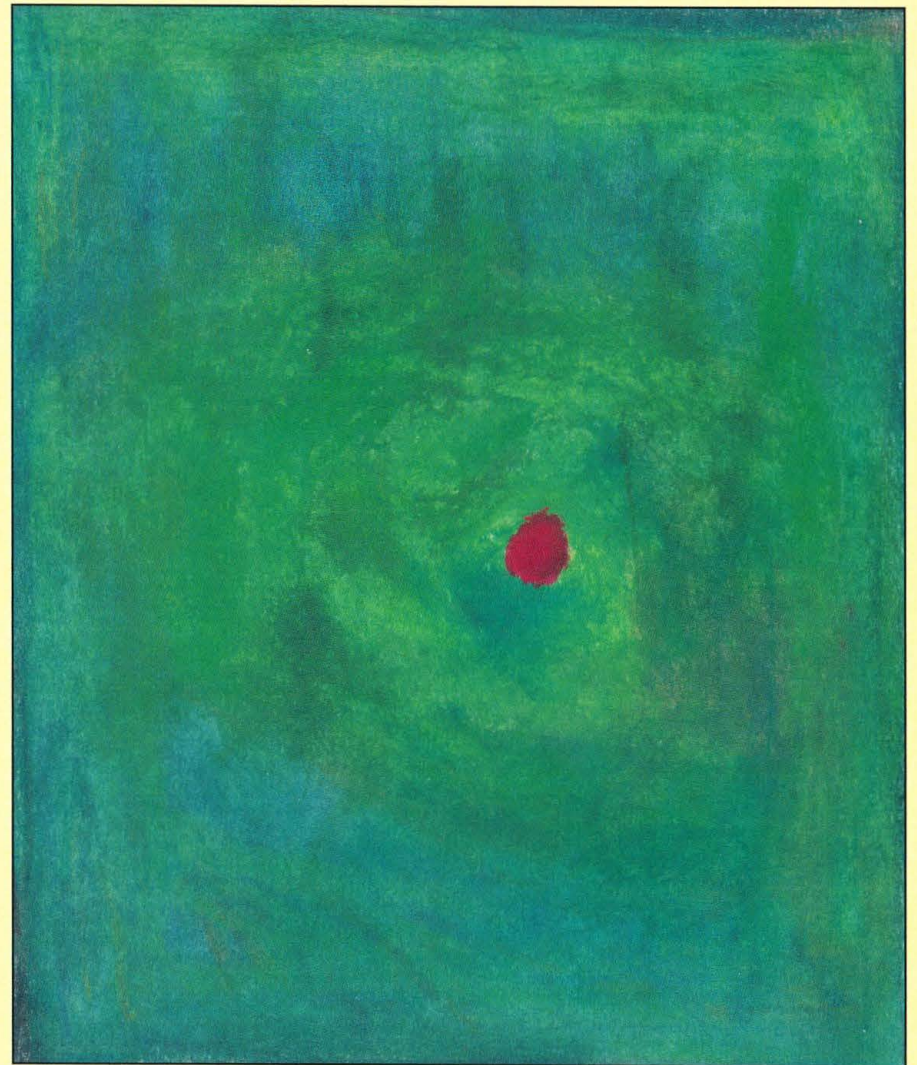
Tillgänglig åkermark

Lämplig mark för trädgårdsodling

Ändamålsenliga lokaler

Ytor som tillåter utvidgning

Naturskönt beläget

UTVECKLING – FORSKNING

Dokumentation

Utvärdering

Forskning sambandet kultur – hälsa

Utbildning av handledare inom skapande kultur

GENOMFÖRANDE – IDÉUTVECKLING

Syftet är att utveckla projektiden "offentlig arena – skapande kultur", vilken presenterades på de föregående sidorna. Idéutvecklingen består av inriktning, detaljutformning, lokalisering och finansiering. "Offentlig arena – skapande kultur" erbjuder förutsättningar för eget skapande inom hantverk – slöjd, trädgård – odling, mat – bageri. Utgångspunkten är sambandet kultur – hälsa. Den hälsofrämjande kraften i kvalitativ kulturell verksamhet är betydande. Utbudet inom "offentlig arena – skapande kultur" är inriktat mot rehabilitering, kompetensutveckling, friskvård och utbildning. Inom ramen för verksamheten ingår även öppna aktiviteter för barn, ungdomar, pedagoger och en bred allmänhet.

Projektledare och arbetsgrupp genomför idéutvecklingen. Till arbetsgruppen är en referensgrupp knuten. Referensgruppen är sammansatt av personer från flera olika samhällssektorer (offentlig sektor, vetenskapliga institutioner, näringslivet och kulturlivet) och utgör ett stöd för arbetsgruppen. Målsättningen är att projektledare och arbetsgrupp inom loppet av ett år arbetar fram ett underlag som i alla väsentliga delar gör det möjligt att förverkliga idén och börja bygga upp verksamheten "offentlig arena – skapande kultur".

"Arbetsgruppen offentlig arena - skapande kultur" består av:

- Katarina Eklund – rehabilitering, Landstinget Kronoberg
- Birgitta Karlsson – trädgård, odling
- Marie-Anne Edvardsen – sociala frågor, Växjö kommun
- Ingmar Svensson – folkbildning, Studieförbundet Småland-Gotland
- Linus Jörpeland – mat
- Thomas Löf – slöjd, Hemslöjden i Kronobergs län
- Per Nyström – näringsliv, Veg Tech AB
- Sven Olofsson – arbetsmarknad, Växjö kommun
- Markus Vallien – hantverk
- Daniel Ekman – projektledare

Inriktning – Den tänkta verksamheten ämnar ta ett ansvar på länsnivå. Ambitionen blir att bidra till att ytterligare utveckla såväl det lokala som det regionala kulturutbudet. Ambitionen blir likaså att förbättra möjligheterna till hälsa i regionen, dels genom att erbjuda ett breddat och fördjupat kulturutbud, dels genom att uttalat och genomtänkt erbjuda kultur som rehabilitering, friskvård, utbildning och kompetensutveckling. Idén är att stimulera flera olika målgrupper till kulturell aktivitet och eget skapande. Möjligheter att anordna föredrag, samtal, diskussioner och scenframträdanden ingår inom ramen för verksamheten. Projektiden knyter an till forskning ur ett salutogent perspektiv. Begreppet salutogenes kan översättas med läran om hur hälsa uppstår och vidmakthålls.

Detaljutformning – innebär att planlägga verksamheten både vad avser helhet och delar. Fastställande av kapacitet, öppettider, behov av utrustning, lokaltiter och medarbetare för de olika verksamheterna. Samordning av de olika formerna av utbud ställt i relation till de olika typerna av målgrupper. Utarbeta former för dokumentation, utvärdering och forskning.

Lokalisering – innefattar att identifiera och fastställa lämplig plats och lokaltiter för verksamheten. Framtagande av skisser och modeller över området med ändamålsenliga lokaler, ytor och omgivning.

Finansiering – omfattar att utarbeta adekvata former för drift och förvaltning. Göra en budget samt säkerställa finansiering av projektering, investeringar och drift. Ange hur stor del av verksamheten som kan intäktsfinansieras. Undersöka om sponsorer kan täcka delar av finansieringen.

FILOSOFI: OFFENTLIG ARENA – SKAPANDE KULTUR

Ordet kultur betyder odling. När människor kultiverar sig odlar de sig själva. Utgångspunkten är att varje individ är, eller skulle kunna vara, sin egen "trädgårdsmästare". Den som är bäst lämpad att odla människan är människan själv, i sin allra vidaste bemärkelse.

En god trädgårdsmästare i den organiskt växande trädgården är inriktad på att skapa gynnsamma livsvillkor för det som odlas. Helt avgörande är att forma ett gott sammanhang för ett friskt växande, för liv - för utveckling. Att preparera jorden före sådd, vårda plantorna som sedan grönskar och blommor för att därefter ge frukt som kan skördas. Trädgårdsmästaren arbetar med ljus, värme, luft, vatten och jordmån. Trädgårdsmästaren frilägger sammantvinnade rotsystem och gallrar bland alltför optimistiskt utskjutande skott. Ibland måste växtgestalten ansas för att på önskvärt sätt kunna komma vidare i sin utveckling. En stor del av arbetet består av att ge sig tid att lära känna växten och platsen, att skapa en relation till det växande i dess sammanhang, att förbinda sig med det växande. Den som är intresserad av verkligt växande och utveckling provar sig fram. Trädgården blir till ett kreativt rum. I detta rum uppstår ett bärkraftigt och meningsfullt förhållande mellan människa och det som växer. I trädgården skapar människan livsrum för det växande.

Beskrivningen av trädgårdsmästaren är ett försök till bildgestaltning av en atmosfär, en stämning, en anda som vi vill försöka frammana och skapa på en plats. I fokus ställs det mänskliga

kulturella växandet. Och vi tar med oss bilden av det organiska växandet och trädgårdsmästaren för att forma en offentlig arena för skapande kultur, där människor ges möjlighet att odla sig själva. Inriktningen är att tillhandahålla förutsättningar för ett kulturellt växande. Det centrala blir människors samarbete, aktivitet, förverkligande av idéer och sätt att uttrycka sig samt att detta får ta tid i anspråk.

- Vad kännetecknar vår tid?
- Vilka är vår tids möjligheter?
- Vad lider vi brist på?
- På vilket sätt behöver samhället omformas för att möta vår tids situation?

Dessa frågor ligger till grund för projektet. Under en längre tid har vi levt och arbetat med dessa frågeställningar. Ur detta framstår nödvändigheten av tidsenliga "arenor" och mötesplatser där människors fria skapande och behov att uttrycka sig möjliggörs.

Vi har en stor tilltro till och ett verkligt förtroende för den skapande människan, som formar fritt med sina händer och sin tanke. Som griper verkligheten och formar den, omformar den. När människor också möter andra i detta skapande uppstår kontaktytor som genererar idéer, engagemang och entusiasm.

Liv kan uttryckas i kvantitet och kvalitet där kvantitet beskriver yttre egenskaper som mängd och storlek medan kvalitet talar om egenskaper av inre värde. Kvantitet kan fångas vid en snabb flyktig iakttagelse där uppmärksamheten oförbindligt sveper från det ena till det andra och bara snuddar vid fenomenets yttre sida. Det går att hinna med mycket på kort tid och ett överdrivet intresse för kvantitet riskerar dagar av varken rast eller ro. Kvalitet visar sig bara om uppmärksamheten blir till ett intresse som tränger bakom, kommer under ytan och med hjälp av olika sinnen fördjupar och närmare förbinder sig med saken. Att upptäcka kvalitet är som ett konstnärligt skapande.

Om vi ser på vår tid med avseende på kvalitet och kvantitet omges vi ständigt av kvantitet medan kvalitet börjar bli en bristvara. Våra sinnen fylls mer och mer av yttre intryck som kommer allt snabbare och vi får svårare att förbinda oss med och fördjupa oss i det vi möter. Intrycken blir osmälta och därmed en belastning för kropp och själ. Det medför i sin tur att det blir svårare att förstå, hantera och påverka livet, se sammanhang och det meningsfulla i vardagen. Till slut riskerar vi att bli främmande inför livets olika fenomen, för varandra och oss själva.

Bland annat mot bakgrund av dessa tidsfenomen vill vi skapa förutsättningar för människors möten, för att pröva, "forska" och för att inspireras, socialt, kulturellt och konstnärligt. Kultur är en hälsofrämjande kraft. I vårt fall kultur i form av hantverk – slöjd, trädgård – odling, mat – bageri med mera.

På platsen erbjuds handledning av lämplig personal med gedigen erfarenhet inom slöjd, hantverk, trädgård, odling, mat, bageri, pedagogik, rehabilitering, friskvård, arkitektur, samhällsengagemang och projektledning. Redskap, verktyg, yttre förutsättningar, material, lokaliteter genomsyrras av kvalitet och står till besökarens förfogande.

Människor ges möjlighet att mötas och aktivera sig i en offentlig miljö. Positiva synergieffekter och gränsöverskridande uppstår när olika typer av målgrupper nyttjar området gemensamt – friska, sjuka, unga, gamla... Handgripligt skapande kreativitet äger rum inom hantverk – slöjd, trädgård – odling och mat – bageri. Rofyllda promenader i trädgård, park och angränsande natur skänker inspirerande sinnesupplevelser. Samvaro och angelägna samtal uppstår i de olika kulturverksamheterna, i kafé och "samhällsforum". Platsen stimulerar både till aktivitet och vila, till uppfinningsrikedom och eftertanke. I spänningsfältet mellan aktivitet och vila utvecklas människan. Genom att kombinera hantverk – slöjd - trädgård – odling - mat – bageri - kafé - promenad - samhällsforum uppstår intressanta möjligheter till utveckling. Delarna utgör tillsammans en helhet. Det blir till ett sammanhang som bildar livsrum för den skapande människan.

Processen att inrätta "offentlig arena – skapande kultur" läggs upp som ett brett samverkansprojekt. Initiativet är en angelägenhet för en rad olika intressenter och aktörer.

Text och bild Daniel Ekman

projekt	Solberget, offentlig arena – skapande kultur
idé	Daniel Ekman
telefon	0470 - 76 46 33
epost	daniel.ekman@oask.se
hemsida	www.oask.se

Modell: offentlig arena – skapande kultur